

Vejen mod færre pesticider og højere udbytter

I projektet Landmændene Tager Fremtiden i Egne Hænder har Tænketanken Frej indsamlet 90 landmænds bud på løsninger til, hvordan landbrugets pesticidforbrug og -belastning kan reduceres samtidig med, at udbytterne fortsat stiger. I Fra Bonden Til Borgen præsenteres og overleveres fem udvalgte løsninger, der gik igen på tværs af de tre løsningsworkshops i Lyngø, Brande og Fredericia.

1. Bedre planteforædling ved brug af CRISPR-cas9

En løsning, som kan batte noget nu og her, er genteknologien CRISPR-cas9. CRISPR er et mere præcist planteforædlingsværktøj end de forædlingsteknikker, der er almen praksis i dag. Ved hjælp af CRISPR vil man på en hurtig og præcis måde kunne udvikle planter til landbruget, der både er mere modstandsdygtige over for skadedyr, infektioner og ekstreme vejrudsving og giver højere udbytter ved at optimere generne.

CRISPR reguleres i dag på samme måde som konventionel GMO i EU. Det forhindrer i praksis landbruget i at udnytte teknologiens store potentialer. Derfor vil landmændene opfordre politikerne til at revidere reguleringen af CRISPR.

2. Biostimulanter og biologiske bekæmpelsesmidler

Brugen af de kemisk fremstillede pesticider kan suppleres og reduceres med en kombination af biologiske bekæmpelsesmidler, biostimulanter og jordforbedringsmidler. Midlerne kan beskytte planten og optimere vækstbetingelserne, så et højt udbytte kan bibeholdes. En væsentlig barriere for anvendelsen er, at mange af de tilladte biologiske midler er mindre effektive og dyrere end de konventionelle midler. Der mangler yderligere afprøvning og udvikling for at bringe dem ind på det danske marked. Derudover bliver biologiske bekæmpelsesmidler reguleret på samme måde som kemiske pesticider, hvilket betyder, at godkendelsesprocessen kan tage mange år.

Landmændene vil opfordre politikerne til at arbejde for bedre godkendelsessystemer i EU, hvor godkendelseskriterierne tager højde for, at biologiske bekæmpelsesmidler virker på en anden måde end de kemiske.

3. Mere og bedre brug af præcisionslandbrug

Der er store uudnyttede potentialer i mere og bedre brug af præcisionslandbrug, hvor moderne teknologier bruges til at sikre en mere præcis og optimal anvendelse af pesticider. Der er behov for øgede investeringer i forskning, udvikling af nye teknologier og forbedring af eksisterende teknologier, der reducerer brugen af pesticider.

Landmændene vil opfordre politikerne til at fremme og forbedre brugen af præcisionslandbrug gennem økonomiske incitament og mere uddannelse af landmænd i at bruge eksisterende og fremtidige teknologier og driftsformer.

4. Fast-track på innovation

Nye teknologier og løsninger er underlagt strenge krav i EU før de godkendes til anvendelse. Det er vigtigt! Men det betyder, at mange nye løsninger aldrig lanceres på det europæiske marked, fordi godkendelsesprocessen er for dyr og tidskrævende.

EU's forsigtighedsprincip bør ligestilles med et innovationsprincip, så godkendelsesprocesserne understøtter visionerne for den grønne omstilling. Forsigtighedsprincippet skal stadig veje tungt, men landmændene opfordrer politikerne til at tilføre flere ressourcer til området fx i form af et fast-track for løsninger, der kan fremme den grønne omstilling, herunder reduceret brug af pesticider og brug af low-risk pesticider.

5. Conservation Agriculture og reduceret jordbearbejdning

Dyrkningsformen Conservation Agriculture (CA) er et dyrkningssystem, der omfatter minimal jordbearbejdning, permanent plantedække og alsidige sædskifter. Dette kan minimere brugen af de mest belastende pesticider ved at øge den funktionelle biodiversitet på dyrkningsfladen i marken, hvilket gør planterne mere modstandsdygtige overfor bl.a. insektangreb. Jordens kulstofindhold og frugtbarhed forbedres også markant, når ploven udskiftes med planter. I CA er det imidlertid nødvendigt at anvende glyphosat, der er et pesticid med relativ lav belastning.

Landmændene vil opfordre politikerne til at understøtte mere forskning, vidensdeling og uddannelse i brugen af CA. Derudover vil landmændene opfordre til at styrke incitamentet til at overgå til CA, gennem eksempelvis støtteordninger.